

Brandes: Jeg tillader mig at foreslaa dette Lovforslag henvist til et Udvalg paa 9 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag.

Man gik derpaa til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Rettens Pleje.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2145 flg.)

Sagen sattes under Forhandling.

Goos: Dette omfattende Lovforslag forelægges jo for os i den samme Skikkelse, hvori det var forelagt Tinget i Fjor. Det blev da henvist til et Udvalg, men dette naaede ikke at blive færdigt med sin Behandling. Lovforslaget, saaledes som det blev forelagt i Fjor, og som det nu foreligger os, adskilte sig og adskiller sig ikke uvæsentlig fra det Lovforslag, som gennem en Række Rigsdagssamlinger har været behandlet af Tingene og vedtaget, om end paa flere Punkter i afvigende Skikkelser, af begge Tingene. Det afveg og afviger jo, for at sige det kort, derved fra de tidligere Lovforslag, at Adskillelsen mellem Retsplejen og Forvaltningen er opgivet paa Retsorganisationens første Trin, Umiddelbarheden som Regel er opgivet, og Anklageprincippet er ikke gennemført. Det var jo vigtige Punkter, hvori det afveg fra det tidligere Forslag, og Følgen af disse principielle Afvigelser var ganske naturlig, at Forslaget paa mange Punkter maatte omarbejdes fra det tidligere Forslag. Det var nu vel saaledes, at disse vigtige Ændringer i det hele hilstes med Bifald eller i alt Fald ikke med Modvillie; med Bifald af de Kredse i Befolkningen, i den juridisk tænkende Befolkning, som allerede tidligere havde ment, at de ældre Forslag paa disse Punkter vare gaaede videre end ønskeligt, men ogsaa i alt Fald ikke med Modvillie af dem, der, som jeg, havde sluttet sig til de tidligere Affattelser, som noget, der i alt Fald paa vigtige Punkter forbedrede den bestaaende Retstilstand, og som man derfor ikke burde skyde til Side for at opnaa, hvad man kunde kalde endnu mere. Det, som vedblivende opnaas, og som Forslaget har tilfælles med de ældre Forslag, er jo

saa vigtige Punkter som dette, at man som Regel kun faar 2 Instanser, at man faar den mundtlige Procedure, at man faar Partsafhøring i borgerlige Retstrætter, og at der gives den sigtede i Straffesager en vidtgaaende Beskyttelse. — Men som Følge af de Forandringer, Forslaget var undergaaet, kunde det Udvalg, der blev nedsat i forrige Samling, ikke henholde sig til de tidligere Forhandlinger. Det fik en helt ny Opgave: at undersøge, om Konsekvenserne af de Principforandringer, der vare skete, vare rigtigt dragne, vare dragne i tilstrækkelig Udstrækning eller maaske omvendt vare udstrakte videre, end de med Rette burde efter deres egen Tanke. Man havde desforuden den Opgave i det nedsatte Udvalg at beskæftige sig med de udenfor Forandringen liggende ikke faa Dissenspunkter, der vare mellem Folketingets og Landstingets Vedtagelser. Udvalget havde til at udføre dette Arbejde, der, som enhver vil indse, er meget betydeligt, da det gælder et Lovværk paa nær 1,000 Paragraffer, større i Omfang, end vi have kendt det siden Christian V.s Danske Lov, en Mand, der nu, hvad det maa beklage, ifølge sin Stilling som Professor ved Universitetet ikke længere kan være behjælpelig. Han foretog et meget betydeligt Arbejde, idet han saa at sige paragrafvis gennemgik og sammenstillede det ny Forslag med de tidligere vedtagne, saaledes at der for os i Udvalget forelaa et fuldstændigt og udtømmende Materiale til at bygge videre paa med Hensyn til de Opgaver, der forelaa. Udvalget holdt, hvis jeg tør berøre det, stadige Møder, efterhaanden som dette Arbejde leveredes os, saaledes at vi fremmede Sagen, saa vidt vi kunde, idet vi ganske faa Dage før Samlingens Slutning naaede til at gøre os bekendt med og foreløbig behandle sidste Del af det os forelagte Arbejde.

Naar nu Lovforslaget igen forelægges os i uforandret Skikkelse, er der ganske sikkert under disse Omstændigheder ingen Grund til her at komme ind paa Forslagets Indhold, men derimod til snarest muligt at fortsætte det Arbejde i Udvalget, vi begyndte i forrige Samling, og dette skal jeg anbefale, at man gør. Uden at komme ind paa Sagen i øvrigt skal jeg bemærke, at med det Grundlag, vi have i det nys omtalte Materiale, vil der være en rimelig Udsigt til, hvis intet uventet indtræder, endnu i denne Samling at kunne naa en saa tidlig Afslutning i Udvalget, at der ogsaa i denne Samling kan blive Tid til de senere Skridt, som Sagens